

ELOFIZETÉSI ÁRAK:

Fel évre . . . 40 L. — b.
 Negyed évre 20 L. — b.
 Egy hónap . . . 7 L. — b.
 Nyíltér sora 6 L. — b.
 Föld. petitsora 3 L. — b.

SZÉKELY UJSÁG

Kézdivásárhely és Vidéke Gazdasági Egyesületének hivatalos lapja.

Megjelenik hetenként kétszer
 csütörtökön és
 vasárnap reggel.
 SZERKESZTOSEG:
 DR. I. DIÉNES ÖDÖN
 főszerkesztő irodájában
 Báthori-rt 14. szám.
 Telefon-szám.

Kiadja a Kézdivásárhelyi Könyvnyomda Részvénytársaság

Felelős szerkesztő: Dr. I. Diénes Ödön.

Kiadóhivatal és papírkereskedés telefon-szám

Idő.

Irtta: Szabó Jenő.

Te vagy a végtelenség. Te vagy az örök jelenvalóság.

A te örök pályádon nincsenek határai az áthaladott távolságoknak.

Te nem voltál és nem lesz, te csak vagy örökkön-örökké!

Csak mi, véges emberek osztjuk szakaszokra az örökkévalóságot magába ölelő fogalmadat, csak mi szelítünk egymást követő, egymás nyomába lépő esztendőket. De benned évek és évezerek egy óriás egésszé olvadnak egybe. Csak mi, mulandóság gyermekei látunk tebenned mulandó részeket, de te az örök folytonosság vagy. Önmagad előtt jársz és önmagad után következel.

Micsoda parány a te képzeletet elárasztó fogalmadban egy tűnő esztendő! Mintha csak hatalmas szárnyad hamvából egy atom peregne alá... És mégis, ez az alig észrevehető parány micsoda hatalmas része a végtelenség korlátai közé szorított emberi életnek! Mennyi változat a történésekben, amik egy ilyen atonot kitöltöttek! A születő perc rejtelmes bölcsőjében mennyi szorongás tölti be az ember lelkét, aki az idő szárnyának egy-egy lebbenésénél akaratlanul is törekszik földi élete mulandóságára gondolni! Mennyi lobogó vágy, rejtőző reménység, mosolygó álom, amit az emberi akarás az idő küszöbénél megvalósítani tervel és mennyi meddő küzdelem, sikertelen erőfeszítés, keserű csalódás, mennyi véres bukás gyásza, amit a sirjába hanyatt fekvő év után égető könnyekkel kell elsíratnia!...

Ma még 1921-et irtunk, holnap már más szám kerül az örökkévalóság táblájára.

Mit hozott ránk az elhanyagolt esztendő? Beváltotta-e azokat a reményeket, amiket bölcsője mellett melengettünk? Hozott-e egyéni életünknek áldást és sikert? Családi életünknek örömet és megelégedést? Társadalmunk nagy közösségének igazságot, jogtisztelést és békességet? A szívünkben rejtőző szomorúság, a gondosan takargatott maradékeserűség némaságában is kiáltó bizonyossága annak, hogy a halálra siető esztendő elmúlásán nincs okunk keseregni. Szinte a megkönyebbülés sóhajával veszünk tőle búcsút. Hadd enyészék bele a végtelenség áradatába úgy, hogy nyoma se maradjon!

Az elkövetkező új szám pedig jelentősen boldogabb változást az emberi életben! Jelentsen sikert a véres verítékek küzdőnek, jobb sorsot a nélkülözőnek, vigasztalást a gyászruhát viselőnek. Jelentsen erkölcsi megtisztulást és egyetér-

tést a családnak, emberi jogok diadalát és békességet a társadalomnak!

Az emberszeretet száműzött istene foglalja el ismét trónusát a szenvedő világ felett és az ember legyen emberré megint! Ketten együtt tegyék boldoggá a beköszöntő ujesztendőt!...

„Beware of Rumenia.”

Önkéntelenül eszébe jut az embernek e három szó láttára azon felirat, mely vasuton, utcasarkokon, éttermekben és mindenféle nyilvános helyeken olvasható és a tapasztalatlan, jámbor járó-kelőt arra figyelmezteti, hogy óvakodjék a zsebmetstől. Egy ilyen feliratot ragasztottak ki már hónapok óta a világ leg hatalmasabb nemzetének kereskedő és pénzügyi emberei városaikban az összes kirakatokba és üzleti helyiségekbe jóakaratu figyelmeztetés gyanánt, hogy jó lesz óvakodni a Romániával való üzleti összeköttetéstől. Ha nem a komoly és hatalmas brittektől származnék ezen intő szót, u. y. irigységnek és rosszakaratnak kellene azt minősíteni, így ellenben méltán feltehető a kérdés, hogy mi vezette a reális, üzleti szellemtől tetőtől-talpig áthatott szolid angolokat, kik a világháborúban Románia szövetségesei voltak, e kijelentésre, melylyel nemcsak azt dokumentálják, hogy egy barátjukkal és szövetségesükkel való üzleti összeköttetés fenntartását nem óhajtják, hanem attól minden-
 mit óva tartanak.

Az angol a világ legőnzőbb népe, politikai és gazdasági érdekei mindennél előbb valók és ezeknek érvényesítéséért mindenkor minden áldozatra kész. De a fajgyűlölet távol áll tőle és vazallus népeinek sok száz milliójával szemben is mindig liberális volt, azoknak gazdasági és kulturális fejlődése elé nemcsak hogy gátat nem emelt soha, hanem azt mindig elősegíteni és fejleszteni igyekezett, mert jól tudta azt, hogy még egy nálánál számbelileg sokkal nagyobb leigázott népet is hosszú ideig meg lehet

tartani, ha annál a meglegedettség érzetét lehet állandósítani.

Mi lehet tehát oka az említett rideg angol magatartásnak? A felelet egyszerű, mert tényeken alapszik. A reális nem szimpatizál az irreálissal, a szavát betartó nem fér össze azzal, ki szavával játszik, ígéretet, hiteget és üzleteket azért köt, hogy azokat csak akkor állja, ha reá nézve előnyösek, ha pedig időközben hátrányosokká váltak, akkor azokat egyszerűen nem létezőknek tekinti és saját kötelezettségeinek teljesítését egyoldaluan meelőzi. Ilyen magatartást tanúsított eddig Románia hivatalos és nem hivatalos pénzügyi és kereskedelmi világa. Mintegy negyedmilliárd kincstári jegyet, melyet még az elmúlt nyáron kellett volna kifizetni, nem váltották be. Ennek hatása alatt a jövő év február elsején esedékes másfélmilliárd bont a külföldön névértékének ötven százalékával kínálják, de rajta tudni nem tudnak, mi miatt a leu hihetetlen hanyatlása következett be. Így a külföldön történt román megrendelésekért a leu óriási árhanyatlása folytán sokkal többet kell fizetni, mintha a leu korábbi jobb árfolyamát megtartotta volna és ezen többlettartozás annál nagyobb mérvű, mennél régebb időből származik a tartozás, mert a leu egy idő óta állandóan esik. És mégis, a hitelképesség talán fenntartható lett volna, legalább egy bizonyos mértékig, ha a külföldi kereskedelmi ügyletekből származó tartozások kiegyenlítést nyertek volna. Azonban a román kereskedők érdekében, a leu árhanyatlása miatt, a román kormány által szankcionált moratorium, a román hitelnek végül megadta a halálos ítéletet. Most már sem a hivatalos, sem a nem hivatalos külföldi többet hitelezni nem hajlandó. A román külügyminiszter és pénzügyminiszter hiába házalnak felváltva hol Párisban, hol Zürichben egy kis külföldi kölcsönért, mindig csak udvarias, de elutasító válaszokat kapnak és nem is fognak másban részesülni, mert hiszen saját jegy kibocsátó bankjuk, a Banca Nationala sem hajlandó hetek óta tartó tárgyalások után még csak egy ötszázmillió frank kölcsönt is a legelőtöbb folyó kiadások és halaszthatatlan tartozások

Elekes György dr. újabb verseiből.

Csak a szemeimet...

Csak a szemeimet busulom örökké,
 — tüzes gyémántok közt két fekete herceg —
 csak a szemeimet busulom örökké,
 ahogy sorakoznak a lemaradt percek.

Csak a szemeimet sajnálom örökké,
 — piros vágyak romján tetovázó lámpák... —
 csak a szemeimet sajnálom örökké:
 amire úgy vártak, sehol se találják.

Csak a szemeimet siratom örökké,
 hátha rája jönnek, hogy hiába várnak —
 s egy fekete este néma megadással
 csak összecusukódnak a kifáradt szárnyak.

(Budapest, 1921.)

Éjjeli bánat.

Mire nap megy,
 mire nap kel,
 szeretőm jön,
 szeretőm;
 s szeretőm megy,
 mire nap kel,
 mire hold hal
 temetőn.

Szeretőm szép,
 szeretőm bus,
 füleimbe
 muzsikál...
 s muzsikáján
 feketén sir,
 feketén száll
 a halál.

(Krasznajarszk, 1919.)

Egyszer...

Jőjj velem. Egyszer,
 mikor az alkony
 fátyola bomlik,
 jőjj velem Édes!

Csend lesz a parton,
 nagy, zizegő csend,
 messzi az éj még,
 nem sirnak a fák.

Kettőnkét Edes
 dajkálgat a csend
 s álmodunk majd a
 hullámok ölén.

Ringó-rege-gyöngyén,
 csengő-csiga-háton
 száll majd a hajónk,
 elszáll a vizen.

fedezésére nyújtani. Talán egy belföldi kényszerkölcsön, avagy a készpénz rekvirálása majd segíteni fog a bajon, de az is bizonyos, hogy ha ezek után romániai államférfi külföldön meg fog jelenni, az emberek ijedtségben keresztet vetnek és kitérnek előle.

Beldi Pál.

== **A konszolidáció felé...** Budapestről jelentik: A hivatalos lap karácsonyi száma két, a konszolidáció tekintetében jelentős kormányrendeletet közöl. Az egyikkel a magyar kormány a gyűlekezési jog korlátozásáról kiadott rendeletet részben hatályon kívül helyezi és a politikai népgyűléseket engedélyezi, a másikkal pedig hatályon kívül helyezi a gyorsított bünvádi eljárásra vonatkozó rendeleteket és kimondja, hogy azután csak azokban az ügyekben van helye a gyorsított eljárásnak, amelyekben az eljárás e rendelet alapján már megindult.

== **A belpolitikai helyzet.** A belpolitikai élet még mindig a legbizonytalanabb képet mutatja. A jelentések eltérők és egyrészről ellentmondók aszerint, hogy kormánykörökből vagy pedig a kormány ellen küzdő politikai pártoktól származnak. Kormánykörök szerint a politikai pártok a liberálisok és a szocialisták kivételével megegyeztek abban, hogy a választójogi törvényjavaslatot meg fogják szavazni. Averescu pártja ezzel szemben azt hangoztatja, hogy a választójogi törvényjavaslat már nem Take Jonescu kormányfőnöksége alatt kerül tárgyalásra, mert a Take kormány még a parlament megnyitása előtt megbukik. Argetoianu szerint Take már nem fog megjelenni a parlament megnyitásán, de ha netalán addig nem is adná be a lemondását, a bukás a parlament megnyitása után ugys azonnal be fog következni, mert Averescu már az első ülésen bizalmatlansági indítványt fog a Ház elé terjeszteni, amit bizonyára meg is fognak szavazni. Take Jonescu igyekszik a pártokat kibékíteni s legutóbb is felszólította az összes politikai pártokat, hogy a választójogi törvényjavaslat megszövegezése céljából küldjék ki megbízottait. Take Jonescu ezenkívül folytatja tárgyalásait Flondorral és Vajdával.

Az ingatlan forgalom szabaddátétele.

Az agrárreformmal összefüggően korlátozó intézkedések állottak fenn az ingatlan forgalom tekintetében, amelyek odáig terjedtek, hogy végül semmiféle átirás nem volt megengedve. A telekkönyvi hatóság a beérkezett kérelmek rangsorát feljegyezte és érdemi elintézésük előtt felküldte azokat az agrár bizottsághoz. Az agrár bizottság ezeket az ügydarabokat legutóbb egy tömegben leküldötte a járási kisajátítási bizottsághoz, azzal a meghagyással, hogy az egyes kérelmeket bírálja el, tekintettel a kisajátítási

törvényre s határozatával együtt juttassa vissza érdemi elintézés végett a telekkönyvi hatósághoz.

Az ügyek ilyen rendszerben való elintézésére azonban nem került sor, mert idő közben megjelent az agrártörvény végrehajtására vonatkozó szabályzat. Ennek a negyedik szakasza kimondja, hogy az ingatlan forgalom tekintetében fennállott korlátozások megszűnnek, csak a parcellázás nincs továbbra sem megengedve. Az új rendelkezés értelmében tehát a telekkönyv minden további nélkül kell fogantatni az átirásokat. A végrehajtási utasítás azonban azt is mondja, hogy az átirás csak a felek közötti jogviszonyban érvényes, vagyis nem vág elébe a kisajátítási törvény rendelkezésének, van nyilván azt jelenti, hogy ha az eladott ingatlan kisajátítás alá esett volna az eladó tulajdonában, ugyancsak kisajátítható az átirás dacára is.

A rendelkezés azonban kétségtelenül könnyebbséget jelent a néhány holdas ingatlanok forgalmában, a földmives nép egymásközötti birtokeladásainál, amely eddig is minden érthető ok nélkül szenvedett a korlátozások alatt.

ASzociális Misszió tea-estélye.

Gondolatok, vezérelvek...

Gazdag erkölcsi siker jegyében folyt le katolikusaink első tea-estélye karácsony harmadnapján. A tanácsház nagyterme zsúfolásig megtelt közönséggel, úgy, hogy sokan már nem is kaptak helyet.

Ez az est valóban fényes bizonyítéka volt annak, hogy közönségünkben még nem halt ki az érdeklődés nemesebb célok iránt. Egy egy ilyen összejövetel mindig alkalmas arra, hogy fölrázzunk egyeseket lelkiismeretükből és odahozzuk azokat, akik a pénzügyi ördögétől üzetve, érzéketlenül, állati letompultsággal mennek el a szegénység és a jócselekedetek mellett. Mert akadnak olyanok, akiknek van sok pénzük, de hiányzik a kulturérzékük. Ezeket kell inkább köszörölni, csiszolni és kikököteni a pénz mámorából, letörni dölyfüket, mely a legtöbbször az archa kergeti a vért. Mert olyan idöket élünk, mikor már a pénz nem isten, a bihorban születés nem a régi tekintély: a jellem, a jellem kell domináljon s a lelki műveltségnek győzedelmeskednie a vezérlésben és társadalmi szellemben. Emberszeretettel, a krisztusi dogmáknak szociális értelme kell, hogy érvényesüljön az elkövetkezendő idökből a nemzetek életében, hogy ne maradjon mindig csak frázis: az Igazság, Béke és Szeretet.

Bocsássanak meg nekem, a napi események szerény krónikásának, hogy majdnem el feledtem a referádat, azonban nem tudtam elhessegetni e gondolatokat abból az alkalomból sem, mikor visszaemlékezem az est kimágasló programjára: dr. Szilveszter Fe enc-tanár beszédjére, mely sok igazságot tartalmazott, sok ferdeséget ostromozott és alapos megvilágítással állította eléánkbe a Szociális Misszió jelentőségét és feladatát, melynek az összejevele volt tulajdonképpen ez a tea est.

Ez alkalomra összeállított női énekkar is kellemes perceket szerzett precíz betanult és előadott énekével. Lackó Böske aranyos volt monológiájért, melyet oly közvetlenséggel és otthoniassággal adott elő, melyet keveset hallottunk mákedvelőktől. A kitűnő Szőke Jenő zenekarának nyitánya és műsorközötti számai szintén hzzájárultak az est jóhangulatának fokozásához.

A felszolgált tea, sütemények, ételek és italok a szorgalmas háziasszonyok és háziasszonyok izlését és tevékenységet dicsérik és állítanak fel el nem avuló érdemeiket a Szociális Misszió kézdivásárhelyi munkásságában.

A záróra közeledésére oszlott szét csak a közönség a legközelebbi viszontlátásig. Ez a viszontlátás a ref. tea estély lesz, melyen remélhetőleg színén ott lesznek azok, akiket ezen az estén láttunk. Reformátusaink és katolikusaink megmutatták, hogy nem tesznek különbséget katolikus és református estély között. Magyarok vagyunk és a testvéri szeretet kell összehozzon a gyűlölködés, az egymás elleni áskálódás helyett. Kéz a kézben, szív a szívvel: legyen a mottója a bekövetkezendő esztendőben magyarságunknak. Ne vegyék rossz néven! Ennek a testvéri szeretetnek fényes

dokumentuma lenne, ha a legközelebbi ref. tea-estén hallanók beszélni pl. dr. Szilveszter Ferencet és majd pedig a katolikus estén a református papot. Kéz a kézben...

(6.)

HIREK

Szombat, december 31.

— **Házasság.** László Antal budapesti posta s. ellenőr, volt kézdivásárhelyi s. tiszt dec. 21-én tartotta esküvőjét Birkhofer Józsaival Budapesten.

— **Ref. valóságos-est.** A Konfirmáltak Egyesülete január 7-én, szombaton tartja 8 órai kezdettel harmadik vallásos estjét, melyre ez- uton is meghívja a közönséget az est rendezősége. Belépti-díj nem lesz, csupán a teaért kell fizetni.

— **Készülődés a kántorválasztásra.** Újév napján István Áltér kántor-tanító fog a ref. templomban az orgonán játszani és egyben bemutatja énektudását is. Hallomásunk szerint ő is megpályázza Nagy Gerő örökét.

— **Megjár vicnek is.** Ez a mondás nálunk kelt, hanem a Felvidéken, helyesebben Szlovénországban. Azt mondja az egyik ember a másiknak:

— Hallotta, hogy január elején általános mozgósítás lesz Csehországban?

A másik ember elképped:

— Hogy lehet az, hiszen csak most fejeződött be a leszerelés.

— Ugy, — feleli az első, — hogy amikor a Károly-puccs alkalmával egy király lözeledett. Csehszlovákia határaihoz, nyomban részleges mozgósítást rendeltek el, hát akkor nagyon természetes, hogy Vízkeresztkor, amikorra három királyok jönnek, legalább is általános mozgósítás lesz.

Ez ugyan viccnek gyöngé, de jellemzésnek jó.

— **A belügyminiszter a cenzura helyes kezeléséről.** Bukarestből jelentik: Camarasescu belügyminiszter táviratot intézett az egységesítő bizottságok elnökeihez, a kolozsvári, csernovitzi és kisinevi belügyi vezérigazgatóságokhoz és a régi királyságbeli megyék prefektusaihoz, melyben meghatározza, hogy a cenzura hogyan gyakorlandó. A távirat másolatban megküldött a katonai és sziguranca parancsnokságának is. A távirat szövege a következő:

„A sajtócenzura az állam és a nemzeti egység védelmére létesült.

Tényleg azonban a cenzura igen sok esetben paizzsá változott, melynek oltalma alatt számos különféle visszaélést követtek el.

Ennek véget kell érnie!

Ennélfogva kérem, hogy egyetértve az önnel együttműködő katonai parancsnokságokkal, sziveskedjék azonnal utasítani a cenzurát alkalmazó szerveket, hogy maradjanak meg azok közt a korrekciók közt, melyek számára a cenzurát létesítették.

„Azok visszaélnek, azok személyesen lesznek ezért felelősek.”

Lapunk zártakor kapjunk azt az értesülést, hogy a minisztertanácsi határozat értelmében Erdély egész területén megszűnik január elsején a cenzura.

— **Apró hírek.** Sopront és a hozzátartozó községeket a népszavazás eredményének megfelelően, január elsején adják át a magyar hatóságoknak. — Kolozsvárról jelentik, hogy engedélyezték a Magyar Szövetség működését. — A spanyol nátha Németországban járványosan fellépett. A megbetegedések száma ijesztő, a kórházak tömve vannak. — Bukarestből jelentik, hogy a parlament megnyitása január 17-én lesz. — Gyergyó-Ditróban dec. 20-án gyulladt ki először a villanyfény, ami a 8000 lakósu községben nagy örömet keltett.

— **Annak öröme, hogy ép bőrrel megszabadult.** Id. Niemandz Vilmos segesvári ny. városi tisztviselő üzleti ügyekben a kézdivásárhelyre való útjában utonállók támadtak meg és ki akarták rabolni. Eközben azonban a közelben zaj támadt, mire az utonállók ott hagyták Niemandzot és kerekelt oldottak. A szerencsés ember annak öröme, hogy ép bőrrel és ép pénztárcával megszabadult meg, városunk tanácsánál 200 leut adott át a szegények részére. Niemandz adományát néhány jó szívű hivatalnok kibővítve pénzdakozásával, szétosztották a Menház munkaképtelen aggjai között.

— **Kisebbségi jogok.** Január elsejétől kezdve a kézdivásárhelyi járásbíróshoz is csak román nyelven adhatók be a beadványok.

És futva csuf éjjel,
hogyha közelget:
kikötünk majd az
Öröm-szigeten.

(Krasnojarszk, 1917.)

Vladivosztoki emlék.

Kip kop, kip-ki-pi-kop
a fapapues,
parányi japáni leány
haja dus.

Kip kop, akár a gránát.
alma-haja,
oly piros a pici-pi-c
ajaka.

Kip kop, az arca, a homloka
is puderes,
japáni leány ne kacsints,
ne nevens.

Kip kop, ha kacsintsz, ha nevetsz,
ne csodaljad,
hogy topogok, tipegek te
utánad

(Budapest, 1921.)

— **Kabaré-est az Apolló-moziban.** Karácsony utolsó napján, 27-én este rég nem látott közönséget vonzott az Apolló-mozgó. Minden helyet elfoglaltak és még a vendéglőből felhozott székek sem voltak elegendők a rengeteg pót-székek beállítására. Az est igazán meleg, nagy-sikerű és művészi volt, bár a hirdett „Gyár-film” nem érkezett be, de a remek „Darling” film mesésen kárpótolta a mozikedvelőket, a kacagni vágyók pedig megtalálták élvezetüket a remek kabaré-műsorban. A mindig bájos és édes S. Mátrai Rózi elragadó volt, szép taps fogadta már színpadra lépésekor a művésznőt és valóságos tombolával jutalmazta a közönség a bájjal elénekelt Medgyaszai-kuplékért. Utána a remek Sarkadi Gusztáv, mint pesti zsidóasz-szony gyönyörködtette a nézőket, de tetőpontját érte a siker, midőn ügyesen megírt aktuális kupléit adta elő, melynek refrénjét a közönség énekelte. Végül egy gyenge meséjű bohózat zárta be a műsort, melyen csak műkedvelőink nyessége segített kissé. Muzsnay Böske nagyon es volt, partnere Benkő Lazi jó komikusnak nyult és zajos tapsokat kapott, Jancsó Géza szépen beszél és kellemes modoru, jó megjelenésű színpadi alak. Sarkadiék legközelebb január 6-án rendeznek egy kedélyes-estét a Vigadó éttermében.

— **Mit kell tennünk erdélyieknek, 1922-ben.** Ezzel a kérdéssel, amely ujesztendő felé az egész erdélyi magyarságot foglalkoztatja, a kolozsvári „Napkelet” szerkesztősége fordult Erdély vezető szelleméhez. Minden vidék, minden város, minden réteg képviselője megszólal a kérdésre e folyóirat karácsonyi kettős számaiban, amely 128 oldalon a legjobb feleleteket adja rengeteg szépirodalmi olvasmánnyal és aktuális cikkel fűszerezve.

— **Pizskos pénz.** Január 1-én, újév napján d. u. 5-ös este 8 órakor egy kulturális kerület bemutatására. Címe: *Pizskos pénz.* A nagy városi élet sötét világát mutatja be, hogy óvatosságra intsen minden leányt, akik tudatlanul és jóhiszeműleg sorsát a bűn tanyájára felé sodor. A 6 felvonásos darab mindvégig megrázó és idegfeszítő jeleneteket vetít a vászonra. E tanulságosan oktató filmelőadásra felhívjuk közönségünk figyelmét.

— **Vegye meg a Székelyek Naptárát!** Legjobb magyar naptár, melynek ott kell helyet foglalnia minden székely ember asztalán.

Karácsony-est a vagonban.

Írta: Szalay Mátyás.

Itt a vagonban is szép a karácsony.
A kis Jézus rám is gondol talán.
Csak nézek nézek föl az ég felé,
Leguggolok a vagon oldalán.

Mit várok én ma? Az édesapám
a Kárpátokban fekszik három éve,
Azóta sokat sir az én anyám,
Fagyott kezét az ajkán összetéve.

Mit várok én ma? Talán kislovat,
Az illenék: lőfőszékely vagyok.
Igen, igen, de hát hogyan vezessem?
A vagonban a kezem elfagyott.

Kis vonatot! Milyen gyorsan robogna!
Fölülnek ketten: az anyám, meg én.
Igen, igen, de Mama nem jöhetne
A vagonban tudóbajos szegény.

Dobot talán, hogy mikor dobolnék
Összejönnének mind a magyarok.
És puskát, zászlót, kardot, trombitát?...
... Nem értenék meg, hogy mit akarok.

Mit várok én ma? Jézuskám, tudod mit?
A Hargitáról hozz egy szál fenyőt,
Ne legyen rajta cukor, gyertya, semmi,
Elég, hogy a falunk tövébe nőtt.

(Budapest, 1921.)

Régi krónikák.

A székely vezér kívánsága.

Cserei Endre híres székely vezér volt Barcsai Ákos erdélyi fejedelem táborában. A fejedelem szerette is őt hűségéért s folyton udvaránál tartotta, mint barátját.

Egyszer nagy vendégség volt a fejedelmi

portán. Barcsai nagyban vitatta, hogy még egy fejedelemnek sem volt hűvebb katonája, mint neki Cserei.

Oda is fordult Csereihez:

— Mondd csak édes hivem, rá lehetne-e téged venni s menniért, hogy engem elhagyjál vagy eladjál?

— Uram! — felelé Cserei — nincs a világnak annyi kincse, miért eladnám fejedelmemet, de egy garas ára bosszuságért még a trónját is ledönténém.

*

Petőfi és a székely huszárok.

Medgyes és Nagy-Sejk közt Petőfi székere, melyen egy más honvéd tiszttel ült, nagy csapat gyalog és lovas székelységgel találkozott. Petőfi a vezérőrnaggyal beszélgetésbe bocsátkozott és az alatt a másfél-egernyi egész csapat a szekér közelébe érve, kíváncsian hallgatta a társalgókat.

— Mi a neve a százados urnak? — kérdé elválás előtt az őrnagy.

— Én Petőfi vagyok.

— A póéta? — kérdé egy erős hang a huszárok első soraiból.

— Az vagyok! — válaszolt Petőfi.

E szóra, mint varázs-érintésre, megriadt a hallgatag völgy és másfélezer „éljen” összeolvadt hangja dördült végiga hegyek között. Aztán az egész tömeg áradat gyanánt tódult a szekérhez, melyben Petőfi kigyult arccal és a megindulástól mintegy átszellemülten állott és levett sapkával nyujtotta kezét a tolongó székelyeknek.

KÖZGAZDASÁG.

A farkas és bárány meséje az agrár-reformra alkalmazva.

E mese kell eszünkbe jusszon, hogyha Zamfirescu román kamarai elnök legutóbbi elnöki megnyitóját olvassuk. Nevezett magas közjogi méltóság megemlékezvén az agrárreformról, megrójjá az erdélyi „oligarchia” magatartását, amely nem akart szerinte annyi földet adni, mint a régi királyságbeli nagybirtokosság.

— Ő nála, aki az agrárreform kamarai vitáján elnökölt, akinél annak idején az ügyben az erdélyi (nem nagy birtokosok) küldött-ségileg e jártak, nem tehető fel annyi tájékozatlanság, tudatlanság, hogy e nyilatkozata jóhiszeműséggel menthető legyen. Tudnia kellene, hogy az erdélyi „oligarchia” nagybirtokai a megalkotott agrárreform végrehajtása után már nem is középkor, hanem kisbirtokokká fognak összezsugorodni, hogy ezzel szemben az ókirályságbeli latifundiumok megnyirbálva bár, de mégis tekintélyes számban és kiterjedésben meg fognak maradni. Tudnia kellene, hogy az ókirályságbeli birtokosok elfogadható árat fognak megváltásul kapni, míg nálunk a megváltási ár az elkobzáshoz jár közel.

Mutatják ezt a jelenleg folyó adóbecslések, amidőn 3,000,000 leura becsülnek oly földeket, amelyekért a kisajátításkor jó, hogyha egy tized részét fogják megállapítani. — Egyéb-ként az erdélyi „oligarchia” egyebet soha senkitől sem kívánt, mint azt, hogy az agrárreform rendjén egyenlő elbánásban részesüljön az ókirályságbeli birtokos közönséggel.

Ezen kívánságát közölte Zamfirescu elnökkel is, aki azt helyeslőleg tudomásul vette, sőt saját részéről való pártolását is kilátásba helyezte. — Mivel szolgált reá tehát az erdélyi „oligarchia”, hogy most utólag megróvást kapjon ugyanezért. — De tegyük fel, hogy Zamfirescu elnök demokratikus lelkülete őszintén háborodott fel „oligarchiánk” szerinte szűkeklő magatartásán, amelyet szerinte megkérddeztek, hogy mit is akar jószántából adni? — Ebben az esetben sem fejezte be az általa felvetett kényes kérdés tárgyalását. Tapintatosan elkerülte ugyanis azt, hogy érintse az erdélyi agrárreformnak azon „demokratikus” és „szociális” intézkedéseit, amelyek a magyar és szász közép és kisbirtokos osztály kezeiben

levő közbirtokossági, — telepes és hasonló birtokok, továbbá az egyházi és kulturális célokat szolgáló birtokok „közérdekből” való kisajátítását rendelik.

Azt gondoljuk, elég volt e perfid nyilatkozat kommentálásából, annyira kihívja az a kritikát, hogy annak megütő hatását csak tompítanók a hosszadalmassággal.

NYILTTÉR*)

Köszönetnyilvánítás.

Mindazoknak, akik felejtethetetlen jó feleségem illetve anyánk temetésén részt vettek, ez uton monduk hálás köszönetet.

Szőcs Bálint és gyermekei.

*) E rovatban foglaltakért sem a szerkesztőség, sem a kiadó hivatal nem vállal felelősséget.

Segédszerkesztő: Kovács J. István.

A város hivatalos közleményei.

(E rovatban jelenik meg a város minden hivatalos, a lakosságot érdeklő városi hirdetmény, amire felhívjuk olvasóink figyelmét.)

5805/1921. szám.

Hirdetmény.

A vármegyei hadirokkantak, özvegyek és árvák nemzeti hivatalának JOV. / 8-1921 számú átirata alapján a hadirokkantak, özvegyek és árvák 75%-os kedvezményes vasuti jegy váltásra jogosító igazolványok iránti kéréseiket az alább megjelölt okmányokkal kell felszerelniük.

1. Rokkant tisztek:

A háború folytán szerzett sebesülések következtében való nyugdíjazásra vonatkozó legfelsőbb királyi decretum másolata.

2. Rokkant tisztek hátramaradtjai:

A fenti okmányon kívül a gyermekek születési anyakönyvi kivonatai.

3. Rokkant legénységi állományiak:

Végleges, vagy időleges nyugdíjazásukra vonatkozó fizetési meghagyás.

4. Fentiektől özvegyei:

A végleges nyugdíjazásra, vagy segélyre vonatkozó utalvány.

A legénységi állományhoz tartozó egyének árvái ezenkívül csatolják születési anyakönyvi kivonatát.

Az összes igényjogosultak fenti okmányaikat, egy leus okmány és 25 banis segély-bélyeggel ellátott kérvényekkel együtt, nyújtják be a vármegyei JOV. hivatalához egy fényképpel és a pénzügyigazgatóság nyugtájával együtt, mellyel igazolják, hogy az igazolvány díjában az árvákért és rokkantakért 4 leut, az özvegyekért pedig 2 leut befizettek.

E szerint a fent felsorolt egyének nem a vasuti állomási pénztárnál fizetik be a díjakat, hanem a pénzügyigazgatóságnál.

Kézdivásárhely, 1911. december hó 21-én.

Horváth Lajos s. k.,
polgármester h.

5808/1921. szám.

Hirdetmény.

A vármegyei subprefect 11802/1921 számú rendelete alapján felhívom a lakosság figyelmét arra, hogy gyermekeinek orvosi gyógykezelését el ne mulassza, mert a 7 éven alul orvosi gyógykezelés nélkül elhalt gyermekek szülői 5000 leuig terjedhető pénzbüntetéssel és 8 hónapi elzárással fognak büntettetni.

Kézdivásárhely, 1921. december hó 21-én.

A városi tanács:

Horváth Lajos,
polgármester h.

5848/1921. szám.

Hirdetmény.

A vármegyei hadi rokkant hivatal a nála személyesen jelentkező hadirokkantak, hadiözvegyek és hadiárva között többféle ruházati cikkeket, téli kabátot, bluzokat és sapkákat oszt ki.

Az igénylők felülvizsgálati okmányokkal, nyugdíj könyvükkel, valamint a tanács bizonyítványával, mellyel igazolják, hogy szükségük van ruházati tárgyakra, jelentkezzenek a fentemlített hivatalnál Sepsiszentgyörgyön.

A kiosztás f. hó 28-án kezdődik és tart minden hét szerdáján d. e. 10-12 óráig.

A jelentkezők a visszautazásra ingyen vasuti igazolványt kapnak.

Kézdivásárhely, 1921. december hó 21-én.

A városi tanács:

Horváth Lajos,
polgármester h.

5518/1921. szám.

Hirdetmény.

A s.-szentgyörgyi Pénzügyigazgatóságnak 13139/921 sz. értesítése folytán közhírré teszem, hogy 1922 év január 1-ig az összes személyi luxus adókra kötelezett egyének 1921 év szeptember 1-ig visszamenőleg kötelesek az állami adóhivatalnál díjtalanul kapható nyomtatványokon vallomásaikat beadni.

A vallomási ivenk részletezve van, hogy kik és miután kötelesek személyi luxus adót fizetni.

Általánosságban fizetni kötelesek mindazok, akik a törvényben megállapított szükségleteik mérvét meghaladó számú lakószobákkal, vagy cselédséggel bírnak, akik automobilok, vagy motor biciklivel, akik lovagló, vagy kocsik lovakkal, féderes kocsival, vagy vadász fegyverekkel bírnak.

Kézdivásárhely, 1921. december hó 23-án.

A városi tanács

Horváth Lajos,
polgármester h.

5878/1921. szám.

Hirdetmény.

A sepsiszentgyörgyi Pénzügyigazgatásnak 13139/1921. sz. értesítése folytán közhírré teszem, hogy a luxus, fényűzési és ügyleti adóra vonatkozó törvény szerint azon adózók, akik 1921. év szeptember 1-iki időben, azon innen, vagy jelenleg az alább felsorolandó tárgyakkal, személyekkel, állatokkal stb. rendelkeztek vagy rendelkeznek, — azokat 1922. év jan. 1-ig az állami adóhivatalnál díjtalanul beszerezhető nyomtatványon kötelesek bejelenteni és pedig

I VÁROSOKBAN:

I. Lakásokat. A törvény által szükségesnek számított szobáknál nagyobb számú lakásokat, amelyeket akár egyedül, akár családtagjaikkal tulajdonosként, bérliként, hasznélvezettképpen, örökbérletként foglalnak el stb.

A törvény okvetlenül szükségesnek számít:

Egy egyedül lakó személy részére 3 szobát.

Egy két tagból álló család részére, ha együtt laknak, négy szobát.

Egy 3 tagból álló család részére, ha együtt laknak 5 szobát

és a 3 személyen felüli mindegyik személy után 1—1 szobát, olyképen 4 személy részére okvetlenül szükségesnek tart 6 szobát és 5 személy részére 7 szoba állapittatik meg.

Nem számítatik a szobák közé (nem tudatik be a szobák számába) a profesionisták iroda helyisége, előszobák, konyhák, fürdőtermek, kamarák és a cselédség részére szolgáló szobák azzal a feltétellel, ha tényleg ezek által lakatnak.

II. Szolgákat (cselédeket) az okvetlen szükséges létszámot meghaladókat:

Egyedül lakó személy részére 1 cseléd, 2—3 tagból álló együtt lakó család részére 2 cs. léd.

4—6 tagból álló együtt lakó család részére 3 cseléd.

6 tagból álló együtt lakó család részére 4 cseléd.

Cselédeknek tekintetik bármely szolgálatban álló cseléd, bármint elnevezése volna is; eszerint a cselédek közé soroztatnak: a sofförök, kocsisok, társalkodók, nevelők, kertészek stb. a dajkák kivételével, akik nem számítatnak ezek közé.

II. Automobilokat (gépjárműveket) a következő megjelöléssel:

- a) az automobilok darabszáma;
- b) mindegyik automobil lőerejének száma;
- c) melyek szolgálnak személyes használatra;
- d) melyek szolgálnak hivatalos használatra;
- e) melyek szolgálnak ipari vagy kereskedelmi célra;
- f) melyek szolgálnak földmívelési célra;
- g) melyek szolgálnak bérautóul.

A 36. HP.-nél kisebb d), e), f) és g) pontok alatt jelzett használatu automobilok után az illeték fele fizetendő.

A bejelentési kötelezettség alól felmentetnek az automobil kereskedők, az eladásra szánt automobilokat illetőleg.

IV. A kerékpárokat annak a megjelölésével, hogy egyszerű vagy fékkel ellátott kerékpár-e? Felmentetnek a bejelentési kötelezettség alól a kerékpár kereskedők az eladásra szánt kerékpárokra illetőleg.

V. Háts- és igáslovakat, — megjelölendő:

- a) darab számuk;
- b) hány szolgál tisztán személyes használatra;
- c) hány szolgál valamely hivatás, kereskedés és ipari használat céljaira.

A c) pontban jelzett használatu lovak után 2 darabig az adó fele fizetendő. Felmentetnek a bejelentési kötelezettség alól, a bérkocsisoknál vagy szekereseknél, vagy szállítóknál, vagy munka teljesítésére használt lovak tulajdonosai, a földmívesek vidéki, (falusi) szekereseinél használt lovaikat, valamint a katonák és köztisztviselők szolgálati lovaikat illetőleg.

A tenyészmének és tenyészkanakák, valamint a telivérek és félvérlova tulajdonosai, ha a tulajdonosok a leszármazást bizonyítani tudják.

VI A magánosok birtokában levő hintókat az alábbiak megjelölésével:

- a) a hintók darabszáma;
- b) hány szolgál személyes szolgálatra;
- c) hány szolgál valamely hivatás vagy kereskedés céljaira.

A c) pontban megjelölt használati kocsik után az adónak fele fizetendő.

Felmentetnek a bejelentés kötelezettsége alól azok, akiknek bérkocsijuk van, a földmívesek és iparosok azon kocsikat illetőleg, amelyek személyöknek a vidékre való szállítására szolgálnak, valamint a köztisztviselőket is azon kocsikra vonatkozólag, amelyeket szolgálatuk teljesítése érdekében használnak.

VII. A vadászfegyvereket az alábbiak megjelölésével:

a) a fegyverek darabszáma;

b) ezekből hány a luxus fegyver;

c) azokból melyek nem luxus fegyverek, hány az egy- és hány darab a kétesövűek száma

Felmentetnek a bejelentés kötelezettsége alól, akiknek régi vagy gyűjteményes disz-fegyverük van, a katonák azon fegyvereiket illetőleg, amelyeknek viselése rájuk nézve kötelező, a fegyverkereskedők, nyilvános vagy magán erdőőrök.

Az erdőőrök hivatásuk teljesítésében szükséges fegyverek bejelentési kötelezettsége alól felmentetnek, az illetékes községi hatóság részéről külön felhatalmazással (engedéllyel) kell ellátva lenniök.

Az adó mennyisége:

Azon adózók, akik szeptember hó folyamán adóköteleseknek találattak, a folyamatonban levő év 7 hónapjára tartoznak a megfelelő adóval, illetve szeptember 1-től 1922. év március 31-ig az azon 7 hónapra járó adó összeg kiszámítása céljából tehát az adó a 12 hónapnak megfelelően 12 részre osztandó és ezen 12 résznek 7/12-ed része fogja a fizetendő adót képezni.

Kihágások és büntetések:

Azok, akik a bejelentést nem adnak, vagy hiányos bejelentéseket nyújtanak be, vagy a kincstár által kért utólagos felvilágosítások adását megtagadják vagy a megtagadással egyenértékű felvilágosításokat terjesztenek elő, hivatalból fognak megadóztatni.

Ez a hivatalból való megadóztatás az adó kétszeres összegének megfizetését vonja maga után, ha a terhére irandó adó 500 leunál nagyobb, háromszorosát, ha a megállapítandó adó 100—500 leuig terjed és négyszeresét, ha a tartozott összeg 100 leunál kisebb.

Kézdivásárhely, 1921. december hó 27-én.

A városi tanács:

Dr. Molnár Dénes,
polgármester.

2152—921. sz

Árverési hirdetmény.

Alóírott községi jegyző közhírré teszem, hogy Ghelinta (Gelence) község vadászati és halászati joga 1922. év január 1-től kezdődőleg 6 (hat) évre Gelence községhezánál 1922. január 6-án d. e. 9 órakor nyilvános árverésen hasznbérbe adatik.

Kikiáltási ár: vadászati jog 1000 leu, halászati jog 50 leu.

Bánatpénz a kikiáltási ár 10%-a.

Feltételek a jegyzői irodában hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Ghelinta, 1921. december hó 22.

Héjja István,
községi jegyző.

Szalma eladás.

1 vagon ősz- és zabszalma, pelyva s'b.
a felsőcsernatonai egyháznál eladó.

„HERMES” hirdetés 11.525.

Holdengräber Huttmann
és Társa

Brassó, Hirscher-utca 4. szám alatt

1922. január hó 1-én nyitják meg

Manufaktúr-, Rövid- és
Noringbergi Engros
üzletüket.

Tanuló leányokat felveszek
JACOBI ZSENI masamodnő, Séra-gang 1. ajtó.

BORKERESKEDŐK — VENDÉGLŐSÖK!

KISKÜKÜLLŐ-menti
URADALMI FAJBOROK
állandóan raktáron. Vaggontelekben is
kapható az
ÁLTALÁNOS HITELBANK-nál
DICSŐSZENTMÁRTON.

Elegáns, kemény **BOTOK**
— és olcsó —
érkeztek a K.-vásárhelyi Könyvnyomda-r. t. üzletébe.

Az EST Hirlapiroda.

Szifgyártók figyelmébe!

Hámok és bőrárak

konzerválására különleges eljárással készült

BÖRZSIRT ajánl

BÜRGER ALBERT gyárai, vegyészeti osztály

Targul-Mures—Marosvásárhely.

5 kilós posta csomagolásban fél- és negyed kilogrammos dobozokban kilogrammonként 22 leu árban postai utánvétellel azonnali szétküldésre.

Sofför kurzus.

Van szerencsém értesíteni b. érdekelteket, hogy február 1-től kezdődőleg 8 heti sofförtanfolyamot nyitok, melyre előre jelentkezni lehet Szabó István és ékszerész üzletében.

Minden a tanfolyamon résztvevő alapos zésben részesül és a tanfolyam bevégezése után felszerelt sofför-igazolványt nyer.

Elméleti kiképzés kellő számú jelentkező meghatározott helyiségben és időben — gyakorlati képzés pedig saját autómón történik.

Főbb felvilágosítással szolgál

KUHN ANDOR,

mechanikai műszaki vállalat.

Selyem, barsony, férfi és női ruhákat, végárukat, háziszőttek posztókat présel, ványol és legszebben

fest és tisztít

SVAÁB ANDOR

első barcasági ruhafestő és vegytisztító gyára Brassó.

GYÜJTŐDE:

FEJÉR LUKÁCS FIAI CÉG

KÉZDIVÁSÁRHELY, FÖTÉR.

Törött aranyat és ezüstöt,
régiségeket és nemesköveket

a legmagasabb árban veszek,

vagy új tárgyakra becserélek.

S. Klein Zs. műorás és aranyműves (Fötör 33.)

Szíves tudomására hozom a helybeli és vidéki közönségnek, hogy a raktáromon levő

üveg, porcellán, diszműáru, k. rácsosnyí
és ujévi alkalmi disztárgyakat

50, 30 és 25% árengedménnyel

kiárusítom. Tiszt: Tompa Zoltán.

Műhely-megnyitás.

Van szerencsém a n. é. közönség szíves tudomására hozni, hogy

mechanikai műhelyemet dec. 15-től kezdődőleg Szabó István

órás üzlethelyiségében megnyitottam.

Elvállalok benzín, gőz, nyersolaj és szivógáz-motorok, valamint varró, író, számoló-gépek, gramofonok, register-kasszák és bármint speciális munkák elkészítését és pontos, szakszerű javítását. — A n. é. közönség szíves pártfogását kérve, maradtam kiváló tiszt.

KUHN ANDOR

mechanikai műszaki vállalat.

SZENZÁCIÓ!

Nagymennyiségű áru érkezett üzletembe és mindenki igyekezzék, amíg nem késő, karácsonyi szükségletét beszerezni.

Most a legjobb alkalom! Az árak folytonosan emelkednek! Aki most vásárol, jó üzletet csinál.

Raktáron vannak: Több fajta, elsőminőségű gyári cipők, mint pl. F. L. Popper és többféle bécsi finom áru. Posztó csizmak utazásra 350 L-től feljebb; férfi-cipők 250 L-től feljebb; gyermek-cipőkben óriási választék, 60—70 leu és feljebb.

Tekintettel 12 év óta fennálló jóhírnevű üzletemre, amit munkáimmal szereztem, csakis elsőrendű portékát tartok raktáron.

Kérve a n. é. közönség szíves pártfogását, vagyok kiváló tisztelettel.

Szántó Gyula, cipész.

Nyomatott a Kézdivásárhelyi Könyvnyomda Részvénytársaság villanyerőre berendezett könyvnyomdájában.